



صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز



گزارشی به بهانه حادثه تلخ کرمان؛

چهار دهه روایت «ترور» در سینمای ایران

اما فرازهایی تکان دهنده از این فیلم به بازنمایی اقدامات تروریستی این گروهک اختصاص پیدا کرد. سکانس مربوط به ترورهای کور این گروهک علیه مردم ایران و مشخصاً تک پلان‌هایی مانند پلان در آغوش کشیدن یک دختر بچه غرق خون توسط کاراکتر کمال با بازی هادی حجازی‌فر به خوبی در حافظه مخاطبان سینمای ایران حک شده و حکم سندهای تصویری تکان دهنده‌ای علیه «تروریسم» را پیدا کرده است.

ضد/امیرعباس ربیعی/۱۴۰۰

فیلم سینمایی «ضد» هر چند همین روزها در حال اکران عمومی در سینماهای کشور است اما تولید آن مربوط به دو سال پیش است و برای اولین بار در چهلمین جشنواره فیلم فجر شاهد رونمایی از آن بودیم. امیرعباس ربیعی کارگردان جوانی است که در اولین فیلم خود یعنی «لباس شخصی» سراغ بازخوانی بخشی از تاریخ معاصر با محوریت حزب توده رفت و در گام دوم تلاش کرد قطعه‌ای دیگر از پازل روایت سینمای ایران از اقدامات جنایت کارانه منافقین را کامل کند. فیلم «ضد» اولین روایت سینمایی از حادثه تروریستی بمب‌گذاری در دفتر مرکزی حزب جمهوری در هفتم تیرماه سال ۶۰ محسوب می‌شود و در فرازهایی از این فیلم شاهد جزئیاتی از اجرای این عملیات از سوی عاملان منتسب به گروهک منافقین و تلاش آن‌ها برای حذف شهید بهشتی هستیم. این حادثه تروریستی که از شاخص‌ترین حوادث تروریستی در سال‌های ابتدایی پس از انقلاب محسوب می‌شود، پیش‌تر سوژه مستندی با عنوان «ترور سرچشمه» به کارگردانی محمدحسین مهدویان هم قرار گرفته بود.

هناس/حسین دارابی/۱۴۰۱

اما واقعیت تلخ در باره اتفاقات تروریستی علیه مردم ایران، دنباله‌دار بودن این حوادث از گذشته تا به امروز است. سایه ترور در تمام چهار دهه گذشته از سر مردم بی‌دفاع ایران کم نشده و همچنان از سوی دشمنان ایران به عنوان ابزاری برای حذف سرآمدان و پرچم‌داران نظام اسلامی مورد استفاده قرار می‌گیرد. فیلم سینمایی «هناس» را می‌توان یکی از اولین روایت‌های سینمای ایران با موضوع ترور دانشمندان هسته‌ای به حساب آورد. هر چند این سوژه پیش‌تر در فیلم‌هایی همچون «روبه» به کارگردانی بهروز افخمی هم مورد اشاره قرار گرفته بود اما حسین دارابی در دومین فیلم کارنامه خود، روایت تکان دهنده و مستقیم از ترور یکی از دانشمندان هسته‌ای ایران را به تصویر درآورده است. ایرنا

فیلم‌های سینمایی در آن مقطع شدند. فیلم سینمایی «تعقیب سایه‌ها» به کارگردانی علی شاه‌حاتمی یکی از شاخص‌ترین فیلم‌های آن دهه با موضوع ترورهای کور گروهک منافقین است. فیلمی که با انفجار یک خودروی بمب‌گذاری شده در خیابان و قربانی شدن گروهی از مردم عادی آغاز می‌شود و در ادامه روایت‌گر تلاش نیروهای امنیتی و انتظامی برای ردگیری عاملان این جنایت است. هر چند به‌قاعده دیگر فیلم‌های مرتبط با گروهک منافقین در دهه ۶۰ در این فیلم اشاره مستقیمی به این گروهک نمی‌شود و نامی از آن‌ها در دیالوگ‌ها نیست اما امروز می‌توان این فیلم را یکی از صریح‌ترین تصاویر ثبت‌شده از جنایت‌های کور منافقین علیه مردم ایران در سال‌های ملتهب دهه ۶۰ به حساب آورد.

بادیگارد/ابراهیم حاتمی کیا/۱۳۹۴

فیلم سینمایی «بادیگارد» با یک اقدام تروریستی علیه یکی از مقامات مسئول آغاز می‌شود. هر چند روایت اصلی فیلم درباره محافظ مستقیم این مقام مسئول است اما ابراهیم حاتمی کیا در دو سکانس کلیدی فیلم خود، تصاویری تکان دهنده از اقدامات تروریستی علیه ایران را به تصویر درآورده است. در سکانس ابتدایی فیلم، زمانی که یکی از دولتمردان برای بازدید مردمی به میان اهالی یک روستا می‌رود، محافظ او متوجه ورود فردی ناشناس با لباسی متفاوت در میان اهالی بومی می‌شود و با اینکه به درستی نیت او برای عملیات انتحاری را حدس می‌زند اما چاشنی‌های بمب به دست ناظران دور دست فعال شده و مدیر مربوطه در کنار اهالی منطقه قربانی ترور می‌شوند. حیدر که مسئولیت حفاظت از این مقام مسئول را بر عهده داشته در ادامه عهده‌دار مسئولیت حفاظت از یک دانشمند جوان هسته‌ای می‌شود و در سکانس پایانی فیلم شاهد بمب‌گذاری روی درب خودروی این دانشمند هستیم. حیدر این بار هم تهدید را به موقع متوجه می‌شود اما خودش قربانی ترور می‌شود و به شهادت می‌رسد.

ماجرای نیمروز/محمدحسین مهدویان/۱۳۹۵

بی‌تردید یکی از جریان‌سازترین فیلم‌های سینمای ایران در دهه ۹۰ با موضوع تاریخ معاصر را باید فیلم «ماجرای نیمروز» دانست. فیلمی به کارگردانی محمدحسین مهدویان که سبک خاص فیلم‌سازی او درباره سوژه‌های تاریخی را به تثبیت رساند. مهدویان در این فیلم به جای بازخوانی مستقیم اقدامات تروریستی گروهک منافقین در تابستان سال ۱۳۶۰، سراغ روایت تلاش یک تیم امنیتی برای مواجهه با آن‌ها رفت

زهرامنصوری - سینمای ایران طی چهار دهه گذشته نسبت پدیده مذموم «ترور» بی‌تفاوت نبوده است و روایت‌های تکان دهنده‌ای از داغ‌هایی که تروریست‌ها بر دل مردم ایران گذاشته‌اند، بر پرده نقره‌ای به تصویر درآمده است. حالا سه هفته‌ای می‌شود که هر سه‌شنبه، صحن معروف دادگاه کیفری شماره یک استان تهران میزبان برگزاری یک دادگاه بزرگ است؛ دادگاه رسیدگی به چهارده جنایت اعضا و سرکرده‌های گروهک تروریستی منافقین که از خردادماه سال ۱۳۶۰ کلید خورد و همچنان در قالب «ترور» جان و امنیت مردم ایران را تهدید می‌کند. آنچه در فرآیند برگزاری این دادگاه موضوع یک پیگیری قضایی شده است، از سال‌ها قبل به عنوان یک داغ بر سینه مردم ایران سنگینی می‌کرد، مردمی که بیراه نیست اگر آن‌ها را بزرگ‌ترین قربانیان ترور در تاریخ معاصر جهان معرفی کنیم. سینمای ایران طی چهارده دهه گذشته نسبت به این واقعیت بی‌تفاوت نبوده و هر از گاهی «ترور» تبدیل به سوژه محوری یک روایت شده و در قالب یک فیلم روی پرده سینما به نمایش درآمده است. حادثه تلخی که همزمان با سالروز ترور سردار حاج‌قاسم سلیمانی، در گلزار شهدای کرمان، شماری از زائران این شهید را به فیض شهادت رساند، بهترین گواه برای اثبات این ادعاست که پرچم‌داران «تروریسم» همچنان چشم طمع به حیات و آرامش مردمان این سرزمین دارند. در چنین شرایطی این فیلمسازان هستند که در قالب فیلم و سریال می‌توانند روایت‌های تصویری خود را تبدیل به پیوستی هنری و رسانه‌ای برای انعکاس مظلومیت قربانیان ترور کنند. آنچه در گزارش حاضر می‌خوانید بازخوانی پنج روایت شاخص سینمای ایران با موضوع «ترور» است که هر چند همه تولیدات سینمایی با این موضوع را شامل نمی‌شود اما در عین حال افسوس که نمی‌توانیم آن را مشتی نمونه «خروار» توصیف کنیم!

تعقیب سایه‌ها/علی شاه‌حاتمی/۱۳۶۹

سینمای ایران در دهه ۶۰ متأثر از شرایط عمومی کشور، بخشی از تولیدات خود را به روایت تحولات سیاسی و اجتماعی سال‌های ابتدایی پس از انقلاب اختصاص داده بود و شکل‌گیری ژانر مستقلی به نام سینمای دفاع مقدس در سینما را هم می‌توان محصول همین تأثیرگذاری دانست. گروهک منافقین و فعالیت‌های خرابکارانه آن‌ها علیه مردم و انقلابیون هم یکی از همین سوژه‌های روز به حساب می‌آمد که دستمایه ساخت برخی

